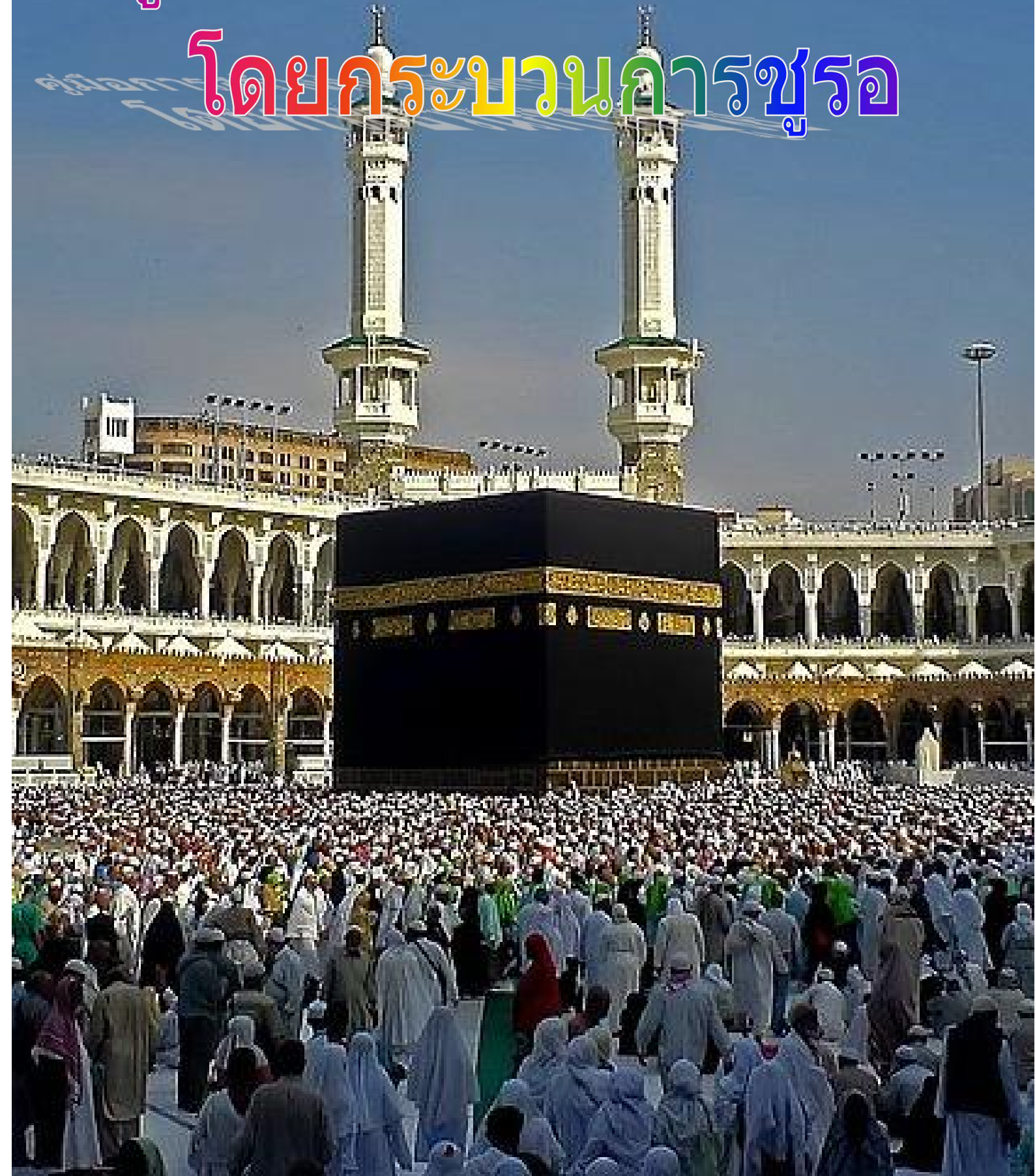

ร่าง

คู่มือการสร้างกำแพงตึกวา
โดยกระบวนการชุรอ

คู่มือการสร้างกำแพงตึก โดยกระบวนการชুরอ และการหนุนเสริม

เป้าหมายสูงสุด (Ultimate Goal)

กำแพงตึก

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Key Success Factor)

ภาพในอดีต

จังหวัดชายแดนภาคใต้ในอดีตได้ถูกขนานนามว่าเป็น “ระเปียงเมกกะ” คนมุสลิมที่อาศัยอยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เกือบทุกคนมีความใฝ่ฝันที่จะส่งลูกหลานมาศึกษาเล่าเรียนวิชาการด้านศาสนาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลูกศิษย์ลูกหาที่เป็นผลผลิตส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมศรัทธา(ตึก)อันบริสุทธิ์ยิ่งสิ่งทีฮะรามทั้งหลายจะถูกปฏิเสธโดยสิ้นเชิง เรื่องการอุปโภค บริโภคทั้งหลายต้อง ฮาลาลเท่านั้น ผู้คนในอดีตมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเสียสละสามัคคีปรองดอง เมื่อมีงานบุญ (ฮารเวาะห์) ทุกคนจะให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันโดยไม่มีคำถามถึงค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนใดๆ ทุกคนจะมาช่วยด้วยจิตใจอันบริสุทธิ์ยิ่งทุกเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติท่ามกลางความหลากหลายทางความเชื่อและวัฒนธรรม หากเกิดปัญหาความขัดแย้งใดๆ ทางออกสุดท้าย คือ ยึดข้อบัญญัติทางศาสนา โดยผ่านกระบวนการชुरอเป็นที่ตั้ง แนวทางหลักในการสร้างกำแพงตึกในอดีต หลักสูตรการเรียนการสอนของปอเนาะจะยึดหลักศาสนา ๓ ประการ คือ

๑. หลักศรัทธา (รูกันอิมาน ๖ ข้อ)

- ๑.๑ ศรัทธาต่อพระองค์อัลเลาะห์ (ช.บ.) (เพื่อสร้างศรัทธาที่แท้จริง)
- ๑.๒ ศรัทธาต่อกิตาบแห่งอัลเลาะห์ (สานส์ของพระเจ้า)
- ๑.๓ ศรัทธาต่อบรรดารอซูลลุลเลาะห์ (เพื่อเป็นแบบอย่างของมนุษยชาติ)
- ๑.๔ ศรัทธาต่อบรรดามลียักัต (ศาสนทูตของอัลเลาะห์ 10 องค์)
- ๑.๕ ศรัทธาต่อวันสิ้นโลก (วันเกียมัต วันแห่งการพิพากษา)
- ๑.๖ ศรัทธาต่อการกำหนดกฎแห่งสภาวการณแห่งพระองค์(กอดา กอดร์)

๒. หลักปฏิบัติ (รูกันอิสลาม 5 ข้อ)

- ๒.๑ ปฏิญาณตน “เพื่อยืนยันในความศรัทธาต่ออัลเลาะห์เพียงองค์เดียว”
- ๒.๒ ปฏิบัติการละหมาดครบ 5 เวลา (หากได้มีการละหมาดซุนนะด้วย ดียิ่ง)
- ๒.๓ ปฏิบัติการถือศีลอดในเดือนรอมฎอล (หากได้มีการถือศีลอดซุนนะด้วย ดียิ่ง)
- ๒.๔ ปฏิบัติการจ่ายซากาต (การเสียสละเพื่ออัลเลาะห์)
- ๒.๕ ปฏิบัติการทำฮัจย์ ณ นครเมกกะ (ตามความพร้อมที่อัลเลาะห์ทรงกำหนด)

๓. หลักคุณธรรม (รูกันอิฮซาน)

- ๓.๑ มีความตั้งใจอันบริสุทธิ์ (อิกลาส) เพื่ออัลเลาะห์ (ช.บ) เพียงองค์เดียว
- ๓.๒ สร้างจิตใจที่บริสุทธิ์ เพื่ออัลเลาะห์ (ช.บ) เพียงองค์เดียว
- ๓.๓ สร้างจิตสำนึก ความตระหนัก เพื่ออัลเลาะห์ (ช.บ) เพียงองค์เดียว
- ๓.๔ การปฏิบัติอิบาดัตทุกประการ เพื่ออัลเลาะห์ (ช.บ) เพียงองค์เดียว

ภาพในปัจจุบัน

ปัจจุบันจังหวัดชายแดนภาคใต้กลายเป็นสังคมแห่งวัตถุนิยม ผู้คนเริ่มเห็นแก่ตัวการลงทุนเกือบทุกครั้งจะมุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม ผู้คนส่วนใหญ่จะเอาตัวรอดมากกว่าเอาสังคมรอด ปัจจุบันเกือบทุกพื้นที่กำลังจะกลายเป็นกำแพงชัยตอน ที่น่าเป็นห่วง

ปัจจุบันผู้คนในสังคมเกิดพฤติกรรมศรัทธาจอมปลอม ปากพูดว่าศรัทธาดีกว่า แต่พฤติกรรมไปคนละทาง (มูนาฟิก) สิ่งทีฮะรามทั้งหลายกลับถูกยอมรับโดยผู้คนในสังคม เช่น การพนันทุกรูปแบบ มีการแต่งกายเข้ยว่น มีการนำลูกสาวมาโชว์ทรวดทรงให้แก่สาธารณชน เพื่อชิงรางวัลในการประกวดความงดงาม เรื่องการอุปโภค บริโภคทั้งหลายปัจจุบันไม่ค่อยคำนึงว่าสิ่งนั้นฮะรามหรือฮาลาล ขอให้ตนได้รับผลประโยชน์ในสิ่งเหล่านั้นก็เพียงพอ ผู้คนในสังคมขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเสียสละสามัคคีปรองดองได้เจือจางหายไป การอยู่ร่วมกันอย่างสันติขึ้นอยู่กับฐานแห่งผลประโยชน์เป็นสำคัญ ผู้คนใส่หน้ากากเข้าหากัน หากเกิดปัญหาความขัดแย้งใดๆ จะยึดผลประโยชน์ตนเองเป็นที่ตั้ง ทุกโครงการมุ่งการแบ่งปันเปอร์เซ็นต์ ทั้งใต้ดิน และบนดิน ทั้งหมดนี้คือผลผลิตหนึ่งของ **คาร์ลชั้ยตอน**

ภาพในอนาคต

หากปล่อยให้ปรากฏการณ์ดังกล่าว (ภาพปัจจุบัน) เกิดขึ้นโดยไม่ได้คิดหาทางป้องกันหรือแก้ไขแล้วต่อไปอิทธิพลของอำนาจเงินจะมีความยิ่งใหญ่ต่อการสร้างอนาคตของศาสนาได้ เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ฮะราม ฮาลาล การเจริญรอยตามซุนนะห์ คงไม่มีการปฏิบัติ ผู้คนในสังคมจะมีความอ่อนแอทางด้านคุณธรรม สติปัญญา จิตวิญญาณดีทักวาของผู้คนในสังคมจะลดลงมาก ทุกสังคมจะกลายเป็นสังคมที่ไร้คุณธรรม ผู้คนในสังคมจะมุ่งเอาตัวรอดมากกว่าเอาสังคมรอด สังคมมองครวมจะกลายเป็นสังคมญาเฮลิยะห์ เกิด**คาร์ลฮะราม** ที่เปี่ยมไปด้วยสิ่งแวลล่อมอบายมุขเต็มบ้านเต็มเมือง ผู้คนในสังคมจะเห็น**กัจกรเป็นดอกบัว** เห็นเงินเป็นใหญ่ ความใฝ่ฝันที่จะสร้าง “**กัมปง ตักวา**” จะจางหายไป และ**กัมปงชั้ยตอน**จะเกิดขึ้นมาแทนที่อย่างไม่ต้องสงสัย

ภาพแห่งความหวัง

ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด “**กัมปงตักวา**” นั้น ก็ไม่พ้นการนำภาพในอดีตที่ได้เสนอมาข้างต้นนั้น มารวมพลังสร้างใหม่ให้เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน คือ ร่วมสร้างผู้คนให้เจริญรอยตามศาสดา(ซุนนะห์) ยึดอัลกุรอาน อัลฮะดีษ กิตาบของบรรดาอูลาม่าเป็นแนวทางหลักในการดำเนินชีวิต หากเกิดปัญหาความขัดแย้งใดๆ ให้กลับไปสู่พระองค์อัลเลาะห์ (ช.บ.) และศาสดามูฮัมหมัด (ช.ล.) เท่านั้น เส้นทางดังกล่าวนี้ถือเป็นทางเดียวที่จะสร้าง**กัมปงตักวา**ให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

จุดแข็ง (Strengths)

๑. จังหวัดชายแดนภาคใต้มีศาสนาอิสลามเป็นทุนศรัทธาเดิมที่มีความมั่นคงต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนส่วนใหญ่ในพื้นที่ ทุนศรัทธาที่มีอยู่นั้นได้มีผู้คนจำนวนหนึ่งยึดถือเป็นวิถีชีวิตมาโดยตลอด ซึ่งสามารถสะท้อนออกมาให้เห็นได้ในบางกลุ่มชนบางพื้นที่ หากมีการขับเคลื่อนทุนศรัทธาเหล่านี้ให้ทั่วถึงไปยังผู้คนทุกพื้นที่แล้ว นับว่าเป็นสิ่งที่บารอกัต (ศิริมงคล) อย่างยิ่งต่อการสร้าง**กัมปงตักวา**ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒. จังหวัดชายแดนภาคใต้มีคัมภีร์อัลกุรอาน อัลฮะดีษ ข้อบัญญัติศาสนา กิตาบ คำสอนต่างๆ ทางศาสนามากมาย สามารถนำมาเป็นเครื่องมือ และทิศทางในการสร้างคาร์ลตักวาให้เกิดขึ้นได้ ถือเป็นโอกาสอันยิ่งใหญ่ต่อการนำมาเสริมสร้างสังคมชายแดนภาคใต้ให้เป็น**กัมปงตักวา**ที่ยั่งยืนได้

๓. จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเชื่อ และความศรัทธาว่าการเรียนศาสนา การปฏิบัติตามข้อบัญญัติของศาสนา และการเจริญรอยตามวิถีศาสดามูฮัมหมัด (ช.ล.) เป็นแนวทางเดียวเท่านั้น ที่สามารถสร้าง**กัมปงตักวา**ที่แท้จริงได้ เพราะเป็นแนวทางที่พระเจ้าสร้างมิใช่มนุษย์สร้าง

๔. จังหวัดชายแดนภาคใต้มีองค์กรทางศาสนามากมายทั้งองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน อาทิเช่น คณะกรรมการประจำมัสยิด ตาติกา สถาบันศึกษาปอเนาะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด สภาอูลาม่า มูลนิธิ สมาคม ชมรมที่เกี่ยวข้องทางศาสนา และองค์กรสนับสนุนจากภาครัฐมากมาย หากได้มีการประสานร่วมมือในการทำงานเชิงบูรณาการ เริ่มต้นโดยการเชิญมาประชุมชูรอร่วม เพื่อค้นหาแนวทางการขับเคลื่อนสังคมแดนใต้สู่**กัมปงตักวา**นับว่าเป็นสิ่งบารอกัตยิ่ง

๕. จังหวัดชายแดนภาคใต้มีผู้นำศาสนา บาบอ ผู้รู้ นักปราชญ์ ภูมิปัญญา นักวิชาการที่หลากหลายทำนุได้ผ่านการศึกษารเรียนรู้ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ บุคคลดังกล่าวนี้มากด้วยความรู้ และประสบการณ์ทางศาสนา ซึ่งพวกเขาพร้อมที่จะอุทิศตนมาร่วมทำหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้ สร้างความ

เข้าใจในวิธีการดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนของศาสนา บุคคลเหล่านี้ถือเป็น “ทุนมนุษย์” ที่สำคัญยิ่งต่อการสร้าง **กัมปงตักวา** ให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

๖. ผู้คนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีความเชื่อในพระเจ้าองค์เดียว เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนจะต้อง ลี้มรสแห่งความตาย เชื่อในนรก สวรรค์ เชื่อว่าทุกการกระทำไม่ว่าจะเป็นที่เปิดเผย หรือลับซ่อนเร้นพระเจ้า ทรงรู้เห็น และเชื่อว่าการกระทำทุกอย่างไม่พ้นสายตาบรรดามาลัยอิกัต(รอเกิบ/อาติบ)กำลังเฝ้าบันทึก การกระทำนั้นอยู่ตลอดเวลา โดยไม่ขาดสาย แน่แน่นอนทุกคนจะมีโอกาสได้เห็นมันในชีวิตหลังความตาย โดยไม่มีใครปฏิเสธด้วยความเชื่อ และความศรัทธาดังกล่าวนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบให้ผู้คน ในสังคมได้งดเว้นยุคิการกระทำชั่วดังกล่าวเสีย และกลับใจหันมาปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามตามหลักคำสอน ของศาสนา เพื่อแย้งชิงความดีหรือสะสมผลบุญเตรียมรับผลตอบแทนที่จะเกิดขึ้นทั้งโลกนี้ และโลกหน้า

๗. ความหลากหลายทางศาสนา และวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือเป็นทุนที่สำคัญ ยิ่งต่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทักษะคติ ภูมิปัญญา ความคิดเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกัน เรามีแหล่งเรียนรู้ ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เสริมสร้างให้ผู้คนในสังคมได้มีคุณธรรมที่เข้มแข็ง เรามีมรดกทางวัฒนธรรม ความหลากหลายดังกล่าวนี้ถือเป็น “ทุน” ที่มีคุณค่ายิ่งต่อการสร้าง **กัมปงตักวา** และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ฮาลาล ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ได้

๘. ในหมู่บ้านมีการจัดองค์กรในการขับเคลื่อนการแก้ปัญหา และการพัฒนาที่สำคัญได้แก่ คณะกรรมการ หมู่บ้าน (กม.) ที่มีกฎหมายรองรับ

จุดอ่อน (Weaknesses)

ทำไม “ผู้คนในสังคมจึงมีความอ่อนแอในด้านคุณธรรมโดยการสังเกตจากพฤติกรรมของผู้คนในสังคม ซึ่งได้สะท้อนออกมาทางพฤติกรรมนิสัยส่วนตัวขัดแย้งกับศาสนากันทั้งสิ้น จากการสัมภาษณ์ สอบถามผู้รู้ และศึกษา แนวทาง CM MODEL ปรากฏว่า

๑. ผู้คนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในเนื้อหาสาระหรือความหมายของบทบัญญัติในพระมหาคัมภีร์ของศาสนา ที่ตนเองศรัทธา เนื่องจากภาษาที่นำมาบันทึกหรือจารึกในพระมหาคัมภีร์ของแต่ละศาสนานั้นส่วนใหญ่ไม่ใช่ ภาษาที่ตนใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน หากเราไม่ให้ความสำคัญหรือเน้นหนักที่จะเรียนรู้ ทำความเข้าใจ ในความหมายของเนื้อหาสาระที่บันทึกไว้นั้นแล้ว แต่กลับมุ่งเน้นศึกษาในหลักไวยากรณ์เป็นสำคัญ หมายถึง ศึกษาหลักการใช้ภาษา การผสมคำ การออกเสียงยาว-สั้น และสูง-ต่ำ การขับสำนวนความไพเราะ ขับร้องเสียง เสนาะในตัวของคัมภีร์มากกว่าที่จะศึกษาเรียนรู้ในเนื้อหาสาระหรือความหมายของคัมภีร์ หากเป็นเช่นนี้ ผู้คนในสังคมจึงไม่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้ระดับความเชื่อ และความศรัทธา ในบาบบุญ คุณโทษ หรือผลบุญแห่งการตอบแทนทั้งโลกนี้ และโลกหน้าลดน้อยลงตามลำดับความไม่เกรงกลัว ต่อการทำบาบจะเพิ่มทวีมากขึ้น ดังนั้นพฤติกรรมที่สันติของผู้คนในสังคมจึงมีอาจเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้คนในสังคม ไม่สามารถสะท้อนพฤติกรรมคุณธรรมออกมาได้แล้ว **กัมปงตักวา** ก็มีโอกาสเกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ได้

๒. สาเหตุที่ศาสนาอ่อนแอ เพราะถูกผู้ที่ไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดในข้อบัญญัติศาสนาที่แท้จริง จึงเกิดการนำศาสนา มาแสวงหาประโยชน์ในเชิงวัตถุมากกว่านำมาปรับใช้ให้เกิดคุณค่าในเชิงจิตวิญญาณ และคุณประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ปัจจุบันจะเห็นว่าพิธีกรรมหรือกิจการทางศาสนา เริ่มใช้เงินตราเป็นตัวตั้ง และบางพิธีกรรมของศาสนาต้องใช้เงินอย่างมหาศาล ทำให้ผู้ศรัทธาที่บริสุทธิ์ทั้งหลายต้องมาติดหนี้ เป็นสินทั้งในระบบ และนอกระบบ นับว่าได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ครอบครัวผู้ศรัทธายิ่ง ปัจจุบันนี้มีหลาย ศาสนกิจซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับหลักคำสอนศาสนาหรือตามเจตนารมณ์ของศาสนาเลย แต่มีผู้ที่เข้าใจผิด ได้พยายามอูตริ (บิดอะฮ์) หลักคำสอน อูตริรูปแบบพิธีกรรมต่างๆขึ้นมาเอง เพื่อมุ่งหวังประโยชน์ในกิจการ ศาสนา หากปัญหาดังกล่าวนี้ไม่ได้รับการแก้ไขแล้ว **กัมปงตักวา** ยากที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ได้

๓. การแข่งขันในการเมืองท้องถิ่นมีสูง ทำให้เกิดความแตกแยกไม่สามัคคีระหว่างผู้นำลงไปถึงลูกบ้าน หรือญาติของแต่ละฝ่าย รวมถึงการใช้เงินในการซื้อเสียง จะมีการถนอมทุนคืนในการบริหารงบประมาณของหมู่บ้าน

๔. การลงพื้นที่ของหน่วยงานบางส่วนไม่เต็มที่ และการไม่เข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้านอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง สร้างความหวาดระแวงระหว่างหน่วยงานกับหมู่บ้าน โดยหมู่บ้านไม่กล้าขับเคลื่อนกัมปงตักวาอย่างเต็มที่

๕. แนวทาง ทักษะ และความเชื่อในการศึกษาเล่าเรียนศาสนาในพื้นที่บ้านเรานั้น ยังมีผู้คนหลายคนจะเชื่อในคำสอนของโต๊ะครู บาบอ เป็นสำคัญ หากมีคำสอนใดที่ต่างจากโต๊ะครู หรือبابอที่ตนได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้น มักจะได้รับการปฏิเสธหรือตั้งป้อมไว้ก่อน แม้คำสอนนั้นจะถอดมาจากอัลกุรอานหรืออัลฮะดีษ (ซุนนะห์) ก็ตามด้วยเหตุดังกล่าวนี้จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการเกิดความขัดแย้งแตกแยกในวงการศาสนาในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ดังตารางการเปรียบเทียบข้างนี้

โอกาส (Opportunities)

๑. ประเทศไทยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เป็นหลักประกันด้านสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคทางความเชื่อและความศรัทธา กฎหมายรัฐธรรมนูญเปิดใจกว้างและยอมรับความแตกต่างในความหลากหลายของผู้คนในสังคม ไม่ว่าจะเขาเหล่านั้นจะนับถือศาสนาใด มีภาษาใด มีต้นตระกูลชาติพันธุ์ใด ดังเช่น การกำหนดเสรีภาพในการปฏิบัติตามข้อบัญญัติทางศาสนา การคุ้มครองสิทธิ และเกียรติศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ความเป็นคนไทย และสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากรัฐอย่างเสมอกัน นับเป็นกฎหมายที่เปี่ยมไปด้วยความเป็นประชาธิปไตยที่เอื้อต่อการสร้างกัมปงตักวา

๒. การกระจายอำนาจรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นโอกาสที่เอื้อต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การสร้างกัมปงตักวา “สร้างมนุษย์ให้สมบูรณ์” และ “สร้างสังคมให้มีแสงสว่าง”

๓. เมืองครุฑพิเศษเช่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ (ศปก.อ.) และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เอื้อต่อการสร้างกัมปงตักวาในพื้นที่ได้

๔. นโยบายรัฐเปิดโอกาสให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่จัดการเรียนการสอนสองระบบได้ คือ มีทั้งการเรียนวิชาสามัญ และศาสนา ซึ่งเอื้อต่อการขับเคลื่อนสังคมในพื้นที่ให้เกิด กัมปงตักวาได้

อุปสรรค (Threats)

๑. ความเจริญก้าวหน้าของสังคมยุคปัจจุบัน ได้ปลุกฝังแนวคิด และค่านิยมเชิงวัตถุ ค่านิยมความเห็นแก่ตัวมากกว่าจิตวิญญาณสาธารณะ สร้างค่านิยมจอมปลอม สังคมเริ่มเห็นชอบกับวัฒนธรรมขัดแย้งโดยศาสนา วัฒนธรรมดังกล่าวนี้ได้เหิมกระหน้าเข้าสู่สังคมเราอย่างรวดเร็ว และไม่มีที่ท่าจะหยุดยั้ง ทำให้

ผู้อุปโภคบริโภคไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ได้ จึงเป็นเหตุให้เกิด “พฤติกรรมบริโภคนิยม” ขึ้นมา เกิดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยไร้ขอบเขต ไร้ความจำเป็น สร้างความสิ้นเปลืองโดยไม่ใช้เหตุผล มีการแข่งขัน แข่งแย่ง เอารอดเอาเปรียบ เกิดพฤติกรรมเห็นแก่ตัวมากกว่าเห็นแก่สังคมโดยรวม ทำลายวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดีงาม ประกอบกับภูมิคุ้มกันหรือวัคซีนด้านคุณธรรมที่อ่อนแออยู่แล้ว จึงทำให้ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้คนหรือกลืนวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดีงาม เมื่อผู้คนได้เห็นทางคุณธรรม ศีลธรรม และศาสนา จึงเป็นเหตุทำให้พฤติกรรมนิสัยของผู้คนในสังคม เริ่มมีปัญหา การมีรสนิยมฟุ่มเฟือยก็ทวีมากขึ้น ความเห็นแก่ตัว การเอาตัวรอดมากกว่าเอาสังคมรอดได้ขยายมากขึ้น ความจริงใจซื่อสัตย์ของผู้คนได้ลดลง และจางหายไป ผู้คนเริ่มใส่หน้ากากเข้าหากัน สุดท้ายสังคมชายแดนใต้จะกลายเป็น**ดาร์ลุชชียตอน** นับว่าเป็นอุปสรรคสำคัญในการสร้าง**กัมปงตักวา**

๒. การถูกจำกัดอำนาจของภาครัฐในการดำเนินการทางกฎหมายกับบรรดาสื่อที่แสวงหาผลประโยชน์ และนำเสนอสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้สื่อต่างๆไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ เกมส์ ทีวี ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต มักนิยมนำเสนอภาพภาพที่ไม่สร้างสรรค์ ซึ่งสร้างความเสียหายต่อภาพลักษณ์ที่ดีงามของพื้นที่บ้านเราเป็นอย่างยิ่ง มีการนำเสนอพฤติกรรมที่เห็นทางคุณธรรม ศาสนา สร้างพฤติกรรมเลียนแบบ นำเสนอการแต่งกายที่รัดรูป ล่อลวงให้เกิดตัณหา-ราคะ ปลุกฝังพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา และนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งในระบบครอบครัว ชุมชน สังคม สุดท้ายสังคมชายแดนภาคใต้จะกลายเป็น**ดาร์ลุชชียตอน**โดยไม่ต้องสงสัย

๓. ความเป็นข้าราชการที่ไม่เข้าใจ และสอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมในพื้นที่ โดยปกติแล้วการตัดสินใจแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงไปดำรงตำแหน่งในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง ต้องคำนึงถึงคุณธรรม และความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ไม่ว่าจะด้านความรู้ ศีลธรรม ประสบการณ์ในพื้นที่ หรือคำนึงถึงความต้องการของผู้คนส่วนใหญ่ในแต่ละจังหวัดนั้นๆเป็นสำคัญ แต่กลับคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆที่อาจมีน้ำหนักมากกว่า เช่น ผลประโยชน์ส่วนตัว พวกพ้อง สายการเมืองเดียวกัน หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน ผู้บริหารระดับสูงบางรายก็ไร้ความรู้ความสามารถ อ่อนแอด้านคุณธรรม ตลอดจนขาดประสบการณ์ที่ดีในการบริหารงาน จึงก่อให้เกิด “ความไม่สมดุลระหว่างตำแหน่งกับองค์ความรู้” ข้าราชการประเภทนี้นับว่าเป็นความสูญเปล่าที่ไม่คุ้มค่า คุ้มทุนกับงบประมาณที่ประชาชนได้ลงทุนจ้างข้าราชการมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อแก้ปัญหาวิกฤติศรัทธาที่เกิดขึ้นในพื้นที่

๔. การคัดเลือกนักการเมืองทุกระดับในพื้นที่ไม่เอื้อต่อผู้ที่มีอุดมการณ์แห่งคุณธรรม บุคคลที่ซื่อสัตย์จริงใจต่อสาธารณะยากที่จะเข้าสู่ในระบบการเมือง เนื่องจาก “เงินทุน” ยังคงเป็นปัจจัยที่ชี้ขาดอนาคตทางการเมือง ผู้ที่สามารถเข้าสู่ระบบการเมืองเช่นนี้ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีเงินทุนเหนือกว่าผู้ใด ผู้ที่มีความรู้คุณธรรม และมีอุดมการณ์สาธารณะกลับต้องสิ้นหวังบนเส้นทางทางการเมืองที่สกปรกเช่นนี้ เพราะชัยชนะของการเลือกตั้งขึ้นอยู่กับเงินเป็นสำคัญ ดังที่เขาพูดกันว่า “**ค่าของคนอยู่ที่เงินตรา**” นับเป็นความโชคร้ายของสังคมชายแดนภาคใต้

๕. เดิมนั้นศาสนามีอำนาจในการควบคุมบุคคลที่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อบ้านเมือง ผู้คนเหล่านี้จำเป็นต้องผ่านการตรวจสอบ กลั่นกรองในมาตรฐานคุณธรรมเสียก่อน ต่อมามีการปฏิบัติโครงสร้างอำนาจเสียใหม่ โดยได้ออกแบบแยกส่วนระหว่าง ศาสนจักรกับอาณาจักรแยกออกจากกัน หมายถึง เรื่องของการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม เป็นอำนาจหน้าที่ของนักการเมือง ส่วนเรื่องศาสนา จิตวิญญาณ เป็นเรื่องของนักการศึกษา (พระ นักพรต นักบวช ฯลฯ) ด้วยเหตุนี้กิจการทางศาสนาจึงตกอยู่ภายใต้อำนาจของนักการเมืองเป็นผู้กำหนดชะตากรรมทั้งสิ้น เมื่อฝ่ายการเมืองมีอำนาจเหนือฝ่ายศาสนา ความอ่อนแอของศาสนาจึงบังเกิดขึ้น เมื่อศาสนาอ่อนแอ คุณธรรมของผู้คนในสังคมก็ย่ำแย่ ดาร์ลุตักวาที่แท้จริงตามความใฝ่ฝันที่อยากเห็นค่อนข้างยากที่จะเกิดขึ้นในทุกพื้นที่

๖. การออกกฎหมายโดยรัฐ หรือการให้อนุญาตในบางเรื่อง ไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบ หรือความเสี่ยง ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งกับหลักคำสอนของศาสนา ดังเช่น ศาสนาสอนห้ามมิให้มีการดื่มสุรา-เมรัย ห้ามผิดประเวณีชู้สาว การเล่นเกมพนัน ห้ามเสีงหายห้ามธุรกิจอบายมุขทุกรูปแบบ ฯลฯ แต่กฎหมายรัฐ กลับเปิดช่องทาง และเปิดโอกาสให้มีการกระทำดังกล่าวนี้ได้ เช่น “**ข้อห้ามโดยศาสนา กลับถูกอนุมัติด้วยกฎหมาย**” เพราะเห็นแก่เงินหรือรายได้เป็นตัวตั้ง ยอมที่จะเอาเงินบาปมาค้าชูเพื่อการบริหารประเทศ หากรัฐ ยังคงนิ่งเฉย ไม่หามาตรการแก้ไขในเรื่องดังกล่าวนี้แล้ว ความอ่อนแอ และโอกาสสูญสลายของศาสนาจะมีมากขึ้น หากศาสนาเกิดการสูญพันธุ์จริง **ดาร์ลุชชียตอน** ก็จะเข้ามาแทนที่โดยไม่ต้องสงสัย

ความเสี่ยง (Ricks)

เมื่อผู้คนในสังคมไร้คุณธรรม อนาคตจะนำไปสู่ความอ่อนแอทางสติปัญญา ระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง พฤติกรรมของผู้คนในสังคมจะเห็นทางคุณธรรม ศีลธรรมความไม่ยำเกรงต่อการทำบาปจะทวีมากขึ้น วินัยในระบบจะขาดหายไป การละเมิดสิทธิในความเป็นมนุษย์จะเกิดขึ้นทั่วหน้า เกิดพฤติกรรมที่ไม่ไว้วางเชื่อใจ กันมีมากขึ้น พฤติกรรมความเห็นแก่ตัว การเอาตัวรอดมากกว่าเอาสังคมรอด เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่ซื่อสัตย์ และจริงใจ มีความสัมพันธ์โดยยึดผลประโยชน์เป็นที่ตั้ง เกิดสิ่งแวดล้อมที่เปี่ยมไปด้วยความโกหกมดเท็จ ในสังคม ผู้คนในสังคมจะใส่หน้ากากเข้าหากัน ถือเป็นความล้มเหลวด้านคุณธรรมที่ยิ่งใหญ่ของสังคม ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องร่วมกันสรรหาบุคคลที่มีความจริงใจ และเสียสละต่อบ้านเมืองด้วยความบริสุทธิ์ใจจริง การสร้าง **กัมปงตักวา** ถือเป็นทางออกเดียวที่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ เพียงนำ “**ทุนศรัทธา**” ที่มีอยู่มาร่วมสร้าง ให้เกิดคุณค่าต่อสังคมชายแดนภาคใต้ให้ได้

ผลกระทบ (Impacts)

๑. **การสร้างกัมปงตักวา** ภายใต้ข้อบัญญัติศาสนาเป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี นั้น ถือเป็นยุทธศาสตร์เดียวที่แก้ปัญหาในพื้นที่ได้ การนำทุนศรัทธาที่มีอยู่มาปรับใช้ให้เกิดคุณค่า และคุณประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองสู่พัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคมองค์กรวมนั้น จะได้รับการตอบรับ พร้อมความร่วมมือจากผู้ศรัทธาในพื้นที่ค่อนข้างสูง สืบเนื่องจากการนำเรื่องจิตวิญญาณแห่งความศรัทธา ที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์นั้นเป็น **อิมบาคะห์**ที่ยิ่งใหญ่

๒. **การสร้างกัมปงตักวา** สู่สันติสุขที่ยั่งยืนโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาที่หลากหลาย และผู้ที่มีอุดมการณ์ จิตสาธารณะ ภายใต้การนำ “**ทุนศรัทธา**” มาเป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาในพื้นที่ ที่มีพี่น้องมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ นั้น ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาของประชาชาติมุสลิมโลก จะมองว่า ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งคุณธรรมศาสนา มีความเป็นประชาธิปไตยสูงส่ง ให้เกียรติในความหลากหลายของคนในชาติ ให้ความสำคัญในสิทธิของทุกศาสนาอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในความแตกต่างระหว่างกัน และมีได้ถือจำนวนของผู้คนที่นับถือศาสนาเป็นตัวตั้งในการให้คุณค่าและความสำคัญในเรื่องศาสนา

๓. หากทางราชการสนับสนุน **การสร้างกัมปงตักวา** โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนา โต๊ะครู บาบอพอเนาะ ผู้ที่มีอุดมการณ์ หรือจิตสาธารณะมาร่วมบริหารงานภายใต้ข้อบัญญัติทางศาสนานั้น ระดับการยอมรับต่อหน่วยงานภาครัฐจะมีอัตราสูงขึ้น การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐจะมีมากขึ้น ที่สำคัญจะเกิดทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานภาครัฐ นับว่าเป็นความสำเร็จของการทำงานในเชิงสังคมจิตวิทยา ด้านการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนอีกระดับหนึ่ง ที่สำคัญเป็นการรับสนองพระราชดำรัส “**เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาของในหลวงอีกทางหนึ่ง**” ตลอดจนเป็นการแก้ปัญหาบางประการที่ได้มีการโฆษณาชวนเชื่อ หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงที่ว่ารัฐไทยไม่เข้าใจและไม่จริงใจในการแก้ปัญหาในพื้นที่หรือรัฐแก้ปัญหาผิดทาง (เกาะไม่ตรงจุดค้น) ปัญหาเหล่านี้ก็จะหมดไป สันติสุขที่แท้จริงก็จะกลับคืนสู่พี่น้องประชาชนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้อีกครั้งหนึ่ง

ภูมิคุ้มกันความยั่งยืน (Sustainable Immunities)

๑. การศึกษา เรียนรู้ ยึดมั่น และยึดถือปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติ หรือตามหลักคำสอนทางศาสนาอย่างเคร่งครัด หมายถึง การขับเคลื่อนโครงสร้าง ๓ วิถีมาเป็นทิศทางของการสร้าง **กัมปงตักวา** ที่แท้จริง หมายถึง การนำวิถีศรัทธาที่เที่ยงแท้มั่นคง วิถีปฏิบัติที่สันติ และวิถีจิตวิญญาณที่บริสุทธิ์ใจ ยึดเป็นทิศทางหลักในการดำเนินชีวิต มีใช้นำหลักคำสอนมาเป็นเพียงวาทะกรรมเสริมเครดิตหรือบารมีตนเองเท่านั้น

๒. การจัดตั้ง**สภาขอรสร้างกัมปงตักวา**สู่สันติสุขที่ยั่งยืนในพื้นที่นั้น เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมของการพัฒนา และแก้ปัญหาในพื้นที่ ภายใต้การนำ “**ทุนศรัทธา**” มาเป็นฐานการขับเคลื่อน และนำมาแปลงสู่ภาคปฏิบัติเพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องอย่างเป็นรูปธรรม

๓. การ**เจริญรอยตามศาสดา** หมายถึงการนำแบบอย่างของศาสดามาใช้เป็นแนวทางของการดำเนินชีวิตในระบบครอบครัว สังคม และประเทศชาติให้เป็นรูปธรรมที่แท้จริง

๔. ยึดหลักการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาและผู้ที่มีอุดมการณ์ หรือจิตอาสาเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ทั้งหมด

๕. สำหรับพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนานั้น การใช้นโยบายยุทธศาสตร์ “**แสวงหาความเหมือน และ สงวนความต่าง**” ถือเป็นแนวทางที่สำคัญอีกแนวทางหนึ่งต่อการกำหนดกิจกรรมร่วมกันในพื้นที่ หมายถึง มีการค้นหาวิถีความเหมือนของแต่ละศาสนา เพื่อสร้างกิจกรรมร่วมกัน ส่วนความแตกต่างต้องเคารพให้เกียรติในศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน และให้ถือเป็นสิทธิปัจเจกบุคคลที่เขาจะเชื่อ และศรัทธาตามความประสงค์ของเขา ดังคำสอนศาสนาที่ได้กล่าวว่า “**ไม่มีการบังคับในการนับถือศาสนา**”

ปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

๑) **จัดตั้งสภาขอรสร้างกัมปงตักวา** ภายใต้ข้อบัญญัติทางศาสนา (อัลกุรอาน อัลหะดีษ และกิตาบบรรดาอูลามาอ) มาเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาพื้นที่ชายแดนภาคใต้

๒) **นำหลักศาสนา ๓ ประการ** คือ **นำวิถีศรัทธาที่เที่ยงแท้และมั่นคง** (รูกันอิมาน) **นำวิถีปฏิบัติที่สันติ** (รูกันอิสลาม) และ**นำวิถีจิตวิญญาณที่บริสุทธิ์** (รูกันอือฮาน) เป็นทิศทางหลักของการดำเนินชีวิตและสร้าง**กัมปงตักวา**ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ปัตตานี

๓) **สร้างกองทุนบำนาญกัมปงตักวา** เพื่อสร้างจุดยืนในการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ โดยไม่คิดหวังพึ่งงบประมาณฝ่ายรัฐเพียงฝ่ายเดียว (เพื่อรักษาความบารอกัต)

๔) หากเกิดปัญหาหรือความขัดแย้งใดๆให้กลับคืนสู่ **อัลกุรอาน และอัลหะดีษ** เท่านั้น

ปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor) จากการประชุม(ขอร) ตัวแทนแกนนำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีข้อสรุปดังนี้

๑. การสร้างองค์ความรู้ทางด้านศาสนา ในอัลกุรอาน และอัลหะดีษ เกิดขึ้นได้อย่างไร

ต้นน้ำ

๑.๑ เชิญผู้เกี่ยวข้องมาประชุมปรึกษาหารือในการขับเคลื่อนกัมปงตักวา โดยใช้มิติศาสนา

๑.๒ ประชุมวางแผนในการกำหนดแนวทางสร้างองค์ความรู้ทางด้านศาสนาภายใต้อัลกุรอาน อัลหะดีษ และกิตาบของบรรดาอูลามาอที่ได้รับการยอมรับในแนวทางซุนนะห์ (เช่น แนวทางการเผยแพร่, เทคนิคการสอน, วิถีปฏิบัติ, การกำหนดกิจกรรมต่างๆ ฯลฯ) สู่เป้าหมายในผู้คนในชุมชน (เช่น เด็ก, เยาวชน, ทั้งชายและหญิง, กลุ่มผู้นำ, เจ้าหน้าที่รัฐ)

๑.๓ จัดทำโครงการสร้างองค์ความรู้ด้านศาสนาภายใต้อัลกุรอาน , อัลหะดีษ และกิตาบ ของบรรดาอูลามาอที่ได้รับการยอมรับในแนวทางซุนนะห์

๑.๓.๑ สภาพปัญหา และความเป็นมา

๑.๓.๒ กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายโครงการฯ

- ๑.๓.๓ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย (เช่น เด็ก, เยาวชน, ทั้งชายและหญิง, กลุ่มผู้นำ, เจ้าหน้าที่รัฐ)
- ๑.๓.๔ กำหนดวิธีการดำเนินงาน
- ๑.๓.๕ กำหนดวิทยากร ,หลักสูตร ,เทคนิคการสอน , ตารางเรียน, การเป็นแบบอย่าง
- ๑.๓.๖ จัดเตรียมสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน
- ๑.๓.๗ กำหนดแนวทางการติดตาม และการประเมินผล
- ๑.๓.๘ แนวทางจัดหางบประมาณสนับสนุน
- ๑.๓.๙ ผู้รับผิดชอบโครงการ
- ๑.๔ ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานในโครงการ
- ๑.๕ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน/หมู่บ้านได้รับรู้รับทราบ และมีส่วนร่วม

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๑.๑ การพัฒนาสัมพันธ์กับผู้นำ, ชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อร่วมสร้างกระแสสังคมคุณธรรม
- ๑.๒ เข้าร่วมประชุมเตรียมการ ร่วมพิจารณาโครงการ และสนับสนุนตามความเหมาะสม
- ๑.๓ ให้คำแนะนำ (งบประมาณ, การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ข้อมูลอื่นๆ)
- ๑.๔ บริการ อำนวยความสะดวก และรักษาความปลอดภัย

กลางน้ำ

- ๑.๑ ประชุมซักซ้อมการปฏิบัติงานตามโครงการฯ
- ๑.๒ ดำเนินการปฏิบัติตามโครงการฯ
- ๑.๓ ประเมินผลระหว่างการดำเนินการ
- ๑.๔ ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ
- ๑.๕ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อการสนับสนุน และมีส่วนร่วม

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๑.๑ สนับสนุนการดำเนินการตามโครงการ
- ๑.๒ บริการ และอำนวยความสะดวกตลอดการดำเนินงาน
- ๑.๓ ดูแลและรักษาความปลอดภัย

ปลายน้ำ

- ๑.๑ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในด้านต่างๆ เช่น
  - ๑.๑.๑ ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักคำสอนศาสนาที่ถูกต้อง
  - ๑.๑.๒ ด้านพฤติกรรมนิสัย, บุคลิกภาพ ,มารยาทที่ดีงาม
  - ๑.๑.๓ ด้านการปฏิสัมพันธ์สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายอย่างสันติ
- ๑.๒ การดำเนินวิถีชีวิตของคนในชุมชนเป็นไปตามแบบอย่างของท่านศาสดา (ซุนนะห์)
- ๑.๓ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมานำไปสู่การเผยแพร่แก่ผู้อื่นต่อไป
- ๑.๔ ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินกิจกรรมในภาพรวม
- ๑.๕ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อการดำเนินงานในโอกาสต่อไป
- ๑.๖ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อการสนับสนุน และมีส่วนร่วม

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๑.๑ สนับสนุนการใช้ความรู้หลักศาสนาในชีวิตประจำวันกับเยาวชน, ผู้ใหญ่, ผู้นำ และเจ้าหน้าที่รัฐ
- ๑.๒ สนับสนุนการใช้หลักศาสนาในกิจกรรมอื่นๆในพื้นที่ เช่น การประกอบอาชีพ, การเลือกตั้ง, ยาเสพติด, อื่นๆ
- ๑.๓ การพัฒนาสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์ให้หมู่บ้าน/ตำบลข้างเคียงทราบ

๒. การพิทวา โดยสภาชุรอ

ต้นน้ำ

- ๒.๑ เชิญผู้รู้ นักวิชาการศาสนา มาร่วมประชุม (ชุรอ) เพื่อปรึกษาหารือในกระบวนการพิทวา
- ๒.๒ เตรียมความพร้อมในกระบวนการประชุม (ชุรอ)
  - ๒.๒.๑ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (โต๊ะครู, บาบอ, อุตีอาด, อิหม่าม, นักวิชาการศาสนา ฯลฯ)
  - ๒.๒.๒ สถานที่
  - ๒.๒.๓ งบประมาณ
  - ๒.๒.๔ เครื่องมือการประชุม
  - ๒.๒.๕ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๓ ศึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน
- ๒.๔ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในชุมชน
- ๒.๕ สรุปผลการประชุมโดยจัดทำเป็นเอกสารรูปแบบเล่มเพื่อการเผยแพร่
- ๒.๖ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน/หมู่บ้านได้รับรู้รับทราบ เพื่อการสนับสนุน และมีส่วนร่วม

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๒.๑ การพัฒนาสัมพันธ์กับผู้นำ, ชุมชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อร่วมสร้างกระแสสังคมคุณธรรม
- ๒.๒ เข้าร่วมประชุมเตรียมการจัดตั้งสภาชุรอ การพิทวา และสนับสนุนตามความเหมาะสม
- ๒.๓ ให้คำแนะนำ (งบประมาณ, การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ข้อมูลอื่นๆ)
- ๒.๔ บริการ อำนวยความสะดวกและดูแลรักษาความปลอดภัย

กลางน้ำ

- ๒.๑ เชิญประชุมลงมติชี้ขาด (พิทวา) เพื่อการป้องกัน และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบศาสนา (อัลกุรอาน และอัลหะดีษ)
- ๒.๒ สรุปผลตามมติชี้ขาด (พิทวา) ของสภาชุรอ
- ๒.๓ เผยแพร่มติชี้ขาด (พิทวา) ต่อสาธารณชน เพื่อนำสู่การปฏิบัติในวิถีชีวิตต่อไป
- ๒.๔ สรุปผลการปฏิบัติ

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๒.๑ สนับสนุน มติชี้ขาด (พิทวา) ของสภาชุรอ
- ๒.๒ บริการ และอำนวยความสะดวก
- ๒.๓ ดูแลรักษาความปลอดภัย

ปลายน้ำ

- ๒.๑ ตั้งคณะกรรมการตรวจติดตามผลการตอบรับ และการปฏิบัติตามตามมติชี้ขาด (พิทวา)
- ๒.๒ จัดเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลจากการปฏิบัติตามมติชี้ขาด (พิทวา)
- ๒.๓ สรุปผลการปฏิบัติตามมติชี้ขาด (พิทวา) ของสภาชุรอ
- ๒.๔ นำข้อมูลผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุงพัฒนาแก้ไขต่อไป
- ๒.๔ เผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินการตามมติชี้ขาด (พิทวา) ของสภาชุรอ

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๒.๑ สนับสนุนการนำมติชี้ขาด (พิทวา) ไปใช้ในการชี้แจงกับเยาวชน, ผู้ใหญ่, ผู้นำ และเจ้าหน้าที่รัฐ
- ๒.๒ สนับสนุนการใช้มติชี้ขาด (พิทวา) ไปใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๓ พัฒนาสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์ให้หมู่บ้าน/ตำบลข้างเคียงรับทราบ

๓ กฎหมู่บ้าน (ฮุกมปากัต) สร้างให้ดีกว่าเกิดขึ้น ต้นน้ำ

- ๓.๑ เชิญผู้รู้ นักวิชาการทางด้านศาสนามาร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อร่วมกำหนดฮุกมปากัต
- ๓.๒ เตรียมความพร้อมในกระบวนการประชุม
  - ๓.๒.๑ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (โต๊ะครู, บาบอ, อูสตาด, อิหม่าม, นักวิชาการศาสนาฯ)
  - ๓.๒.๒ สถานที่
  - ๓.๒.๓ งบประมาณ
  - ๓.๒.๔ เครื่องมือในการประชุม
  - ๓.๒.๕ อื่นๆที่เกี่ยวข้อง
- ๓.๓ ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
- ๓.๔ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- ๓.๕ เตรียมกำหนดผู้ที่ควบคุม ดูแลให้ชุมชน/หมู่บ้านปฏิบัติตามฮุกมปากัต
- ๓.๖ สรุปผลการประชุม
- ๓.๗ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน/หมู่บ้านได้รับรู้รับทราบ เพื่อการสนับสนุน และมีส่วนร่วม

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๓.๑ พัฒนาสัมพันธ์กับผู้นำ, ชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อร่วมสร้างกระแสสังคมคุณธรรม
- ๓.๒ ร่วมค้นหาสาเหตุของปัญหาที่จะเกิดจากการใช้กฎหมาย และแนวทางป้องกัน
- ๓.๓ คอยให้คำแนะนำ (งบประมาณ, การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ข้อมูลอื่นๆ)
- ๓.๔ ดูแลรักษาความปลอดภัย

กลางน้ำ

- ๓.๑ ประชุมลงมติออกฮุกมปากัตภายใต้กรอบศาสนา (อัลกุรอาน และอัลหะดีษ)
- ๓.๒ กำหนดบทลงโทษเชิงสังคมสำหรับการฝ่าฝืนฮุกมปากัต ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบศาสนา
- ๓.๓ ประกาศฮุกมปากัตภายใต้กรอบศาสนา เพื่อรับทราบ และนำไปสู่การปฏิบัติกันทั่วหน้า
- ๓.๔ ตั้งคณะกรรมการตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามฮุกมปากัต
- ๓.๕ สรุปผลการปฏิบัติงาน

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๓.๑ สนับสนุนกฎหมายของหมู่บ้าน (ฮุกมปากัต) การควบคุม และร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน
- ๓.๒ บริการ และอำนวยความสะดวก
- ๓.๓ ดูแลรักษาความปลอดภัย

ปลายน้ำ

- ๓.๑ ประชุมคณะกรรมการตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามฮุกมปากัต
- ๓.๒ การตักเตือน ลงโทษผู้ฝ่าฝืนฮุกมปากัต ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบศาสนา (อัลกุรอาน และอัลหะดีษ)
- ๓.๓ จัดเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินตามฮุกมปากัต
- ๓.๔ นำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดสันติสุขในชุมชน หมู่บ้านภายใต้ข้อบัญญัติศาสนาต่อไป
- ๓.๕ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลการดำเนินการตามฮุกมปากัตแก่สาธารณชนต่อไป

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๓.๑ ชี้แจงกำลังพลไม่ให้สร้างเงื่อนไข ปฏิบัติตามกฎหมายของหมู่บ้าน (ฮุกมปากัต)
- ๓.๒ สนับสนุนการนำกฎหมายหมู่บ้าน (ฮุกมปากัต) ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- ๓.๓ สนับสนุนการนำกฎหมายหมู่บ้าน (ฮุกมปากัต) ไปใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๓.๔ การพัฒนาสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์ให้หมู่บ้าน/ตำบลข้างเคียงรับทราบ

๔. การสร้างวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์)

ต้นน้ำ

- ๔.๑ สร้างความรู้ความเข้าใจในหลักคำสอนทางศาสนา เพื่อสร้างวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์) ต่อชุมชน/หมู่บ้าน
  - ๔.๑.๑ หลักศรัทธา (รูก่านอิมาน) ภายใต้อัลกรุอาน และแนวทางชุมชนะห์
  - ๔.๑.๒ หลักปฏิบัติ (รูก่านอิสลาม) ภายใต้อัลกรุอาน และแนวทางชุมชนะห์
  - ๔.๑.๓ หลักคุณธรรม (รูก่านอือซาน) ภายใต้อัลกรุอาน และแนวทางชุมชนะห์
  - ๔.๑.๔ เชิญชวนประชาชนในหมู่บ้านให้เข้ามารับฟังการสอเกี่ยวกับหลักศรัทธาที่เที่ยงแท้ หลักอิสลามที่สันติ และหลักคุณธรรมที่บริสุทธิ์ เพื่อพระเจ้าองค์เดียว
- ๔.๒ กำหนดวิธีการสร้างองค์ความรู้ทางด้านศาสนาในรูปแบบต่างๆ ผ่านองค์กรในหมู่บ้าน เช่น การสอ, การบรรยาย, อภิปราย, เสวนา, คุตบะฮ์, ตะเล็ม, มัสตอรอ, เอ็ยะติกัฟ ฯลฯ เพื่อสร้างวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์) ที่แท้จริงแก่ผู้คนในชุมชน หมู่บ้าน
- ๔.๓ ตรวจสอบแต่ละครัวเรือน องค์กรในหมู่บ้าน และผู้นำว่ามีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตนอยู่ในแนวทางศาสนาเพียงใด ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สันติอยู่ในระดับใด
- ๔.๔ กระตุ้นให้ชุมชน/หมู่บ้านได้มีวิถีชีวิตดีกวาตามแบบอย่างของศาสดาที่แท้จริง
- ๔.๕ วางแผนสำหรับผู้ที่จะเมิดการดำเนินชีวิตประจำวันตามวิถีชีวิตศาสดา (ชุมชนะห์) เช่น ผู้ตีดยาเสพตีด ผู้ที่ลุ่มหลงอยู่กับอบายมุข เป็นต้น
- ๔.๖ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน/หมู่บ้านได้รับรู้รับทราบเพื่อการสนับสนุน และมีส่วนร่วม

ศปก.อ.หนูนเสริม

- ๔.๑ พบปะพัฒนาสัมพันธ์กับผู้นำ, ชุมชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อร่วมสร้างกระแสสังคมคุณธรรม
- ๔.๒ ร่วมค้นหากิจกรรมที่สร้างให้เกิดวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์) ที่แท้จริง
- ๔.๓ คอยให้คำแนะนำ (งบประมาณ, การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ข้อมูลอื่นๆ)
- ๔.๔ ดูแลรักษาความปลอดภัย

กลางน้ำ

- ๔.๑ ปฏิบัติตามหลักคำสอนศาสนาที่ได้กำหนดไว้ครบถ้วน
- ๔.๒ ดำเนินการสร้างองค์ความรู้ในรูปแบบต่างๆ
- ๔.๓ การสร้างครอบครัวให้ดำเนินวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์) โดยผ่านองค์กรภายในหมู่บ้าน เช่น มัสยิด, ตาตีกา, คณะกรรมการหมู่บ้าน, โรงเรียน, สถาบันศึกษาปอเนาะ เป็นต้น
- ๔.๔ องค์กรภายในหมู่บ้านดำเนินวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์) และถ่ายทอดสู่ชุมชน/หมู่บ้าน
- ๔.๕ ผู้นำในทุกกระดับปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในการดำเนินวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์)
- ๔.๖ การกระตุ้นเตือนให้ชุมชน/หมู่บ้านดำเนินวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์) ในชีวิตประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
- ๔.๗ การตักเตือน ลงโทษผู้ที่ละเมิดการดำเนินวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์)
- ๔.๘ การดำเนินการสำหรับผู้ที่จะเมิดวิถีชีวิตดีกวา ให้ไปสู่การดำเนินวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์) มากขึ้น

ศปก.อ.หนูนเสริม

- ๔.๑ สนับสนุนการสร้างวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์) ในการดำเนินชีวิตประจำวัน
- ๔.๒ ส่งเสริมให้ผู้นำ องค์กร ครัวเรือนในหมู่บ้าน ปฏิบัติวิถีชีวิตดีกวา (ชุมชนะห์)
- ๔.๓ บริการ และอำนวยความสะดวก
- ๔.๔ ดูแลรักษาความปลอดภัย

ปลายน้ำ

- ๔.๑ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในด้านต่างๆ เช่น
  - ๔.๑.๑ ผู้คนในชุมชนสนใจศึกษาเรียนรู้ศาสนามากขึ้น
  - ๔.๑.๒ ผู้คนในชุมชนมีพฤติกรรม, นิสัย, บุคลิกภาพ, มารยาทที่ดีงามตามแนวทางซุนนะห์มากขึ้น
  - ๔.๑.๓ มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีสามารถอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมที่หลากหลายอย่างสันติ
- ๔.๒ การดำเนินวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนเป็นไปตามแบบอย่างศาสนา (ซุนนะห์) เกิดกัมปังกว ในที่สุด
- ๔.๓ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมานำไปสู่การเผยแพร่ต่อไป
- ๔.๔ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมในภาพรวม
- ๔.๕ ปรับปรุงเพื่อการพัฒนา แก้ไขการดำเนินงานในโอกาสต่อไป

ศปก.อ.หนุนเสริม

- ๔.๑ หน่วยงานของรัฐขับเคลื่อนกิจกรรม/โครงการการแก้ปัญหา พัฒนา ตามวิถีชีวิตดีกัว(ซุนนะห์)
- ๔.๒ การพัฒนาสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์ให้หมู่บ้าน/ตำบลข้างเคียงทราบ
- ๔.๓ การขยายเครือข่ายจากหมู่บ้านต้นแบบสู่หมู่บ้านอื่น และหมู่บ้านสู่ตำบลต่อไป

๕. การประเมินตัวชี้วัด กัมปังกว

- ๕.๑ รู้ได้อย่างไรว่า ดีกัวเกิดขึ้นแล้ว (การปฏิบัติตามแนวทางซุนนะห์)

๕.๑.๑ ด้านครอบครัว

- ๑) ผู้ชายเป็นสามีที่ดี (มุอฺมิน) เลี้ยงดู (นัฟเกาะห์) ครอบครัวอย่างสันติ (๑๐๐%)
- ๒) สตรีเป็นภรรยาที่ดี (มุสลิมมะห์) ของครอบครัว (๑๐๐%)
- ๓) ลูกมีความกตัญญูต่อผู้บังเกิดเกล้าและเครือญาติ (๑๐๐%)

๕.๑.๒ ด้านการศึกษาศาสนา และสายสามัญ

- ๑) จำนวนเด็ก และเยาวชนได้รับการศึกษาภาคบังคับ (๑๐๐%)
- ๒) จำนวนเด็ก และเยาวชนเรียนรู้ อัลกุรอาน และอัลหะดีษ (๑๐๐%)
- ๓) จำนวนชาวบ้านเรียนด้านศาสนาวันละไม่น้อยกว่า ๑ ชม. (๑๐๐%)

๕.๑.๓ ด้านการปฏิบัติศานากิจ

- ๑) จำนวนชาวบ้านได้ละหมาดรวม (jamaah) ณ มัสยิดครบถ้วน ๕ เวลา (๑๐๐%)
- ๒) จำนวนชาวบ้านได้ถือศีลอดซุนนะห์ในวันจันทร์ และวันพฤหัสบดีอย่างสม่ำเสมอ (๑๐๐%)
- ๓) จำนวนชาวบ้านได้ไปละหมาดศฟโดยไม่ต้องเชิญ และไม่ขอรับค่าตอบแทนใดๆ (๑๐๐%)
- ๔) การละหมาดฮายัตทุกสถานการณ์ ไม่ขอรับค่าตอบแทนใดๆ(๑๐๐%)
- ๕) การปฏิบัติตนในสิ่งที่เป็นฮาลาล และละเว้นสิ่งที่เป็นหะรอมอย่างเคร่งครัด (๑๐๐%)

๕.๑.๔ ด้านสังคม

- ๑) มีการจัดตั้งสภาซุรฮอในชุมชนๆละ ๑ สภา (๑๐๐%)
- ๒) มีการใช้สภาซุรฮอในกิจกรรมต่างๆ และการตัดสินปัญหาต่างๆในชุมชน (๑๐๐%)
- ๓) ชุมชนปราศจากอบายมุขทุกประการ(๑๐๐%)
- ๔) การสร้างหรือบูรณะศาสนสถาน (มัสยิด, สุเหร่า) ไม่นับการของบประมาณจากภาครัฐ

แต่เน้นการบริจาค jariyah จากผู้คนในชุมชนเป็นหลัก (๑๐๐%)

๕) ชาวบ้านสามารถดำเนินกิจกรรมทางศาสนา ด้วยความเสียสละทั้งร่างกาย แรงใจ และทรัพย์สิน (เป็นคนมือบอน) มากกว่าการพึ่งงบประมาณจากภาครัฐฝ่ายเดียว (๑๐๐%)

- ๖) ชาวบ้านสามารถอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมที่หลากหลายทางศาสนาอย่างสันติ (๑๐๐%)

๕.๑.๕ ด้านสาธารณสุข (ความสะอาดเป็นส่วนหนึ่งของความศรัทธา)

- ๑) ครอบครั้ว ศาสนสถานมีความสะอาดทั้งภายใน และภายนอก (๑๐๐%)
- ๒) ชุมชนสะอาดปราศจากขยะมูลฝอย (๑๐๐%)
- ๓) ไม่ปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้าไปในชุมชน (๑๐๐%)
- ๔) มีการช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสหรือเจ็บป่วย (๑๐๐%)
- ๕) ทุกคนในชุมชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ (๑๐๐%)
- ๖) ผู้คนในชุมชนปราศจากการติดยาเสพติด (๑๐๐%)

๕.๑.๖ ด้านเศรษฐกิจ

- ๑) มีกองทุนบำตุนัจฉัล จำนวน ๑ แห่งต่อชุมชน (๑๐๐%)
- ๒) การดำเนินธุรกิจใดๆปราศจากดอกเบี้ย (๑๐๐%)
- ๓) มีการจ่ายชากาตรครบตามเกณฑ์ที่ศาสนากำหนด (๑๐๐%)
- ๔) ผู้ด้อยโอกาสได้รับความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจ (๑๐๐%)

๕.๑.๗ ด้านความมั่นคง

- ๑) ชุมชนปลอดภัยาเสพติด (๑๐๐%)
- ๒) ชุมชนปลอดภัยอาชญากรรม (๑๐๐%)
- ๓) ชุมชนมีความปลอดภัยทั้งชีวิต และทรัพย์สิน (๑๐๐%)
- ๔) ความขัดแย้งในชุมชนยุติด้วยกระบวนการชูรอ (๑๐๐%)
- ๕) ยอมรับระบอบประชาธิปไตย ภายใต้กรอบของศาสนา (๑๐๐%)
- ๖) อารังไว้ซึ่งความชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑๐๐%)

๕.๒ แนวทางการเก็บข้อมูล และการประเมินผลการตักวา (การปฏิบัติตามแบบอย่างศาสดา)

๕.๒.๑ กำหนดวิธีการจัดเก็บข้อมูล

๕.๒.๒ ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล

๕.๒.๓ ประเมินผล การวิเคราะห์ สรุปและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล

๕.๓ ตรวจสอบว่าการตักวา (การปฏิบัติตามแบบอย่างศาสดา) อยู่ในระดับใด

๕.๓.๑ ค้นหาสาเหตุ อะไรเป็นปัจจัยที่ทำให้การสร้างตักวาได้เท่านั้น

๕.๓.๒ กลับไปศึกษาขั้นตอนการสร้างกัมปังตักวา (การปฏิบัติตามแบบอย่างศาสดา) ว่าขั้นตอนใด

ยังไม่มีความสำเร็จหรือทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

๕.๔ อุปสรรคคืออะไร จะแก้ไขให้เกิดการตักวาเพิ่มขึ้นได้อย่างไร

๕.๓.๑ เมื่อพบอุปสรรคในการสร้างตักวา (สุนนะห์) ให้ร่วมประชุมปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

๕.๓.๒ ดำเนินการปรับปรุงขั้นตอนการสร้างกัมปังตักวาหรือเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสม เพื่อให้เกิด

การตักวา (การปฏิบัติตามแบบอย่างศาสดา) เพิ่มขึ้น

๕.๕ ทำอย่างไรให้เกิดความยั่งยืน

๕.๓.๑ การสร้างทายาทรองรับในตำแหน่งผู้นำหรือตำแหน่งที่สำคัญ

๕.๓.๒ การสร้างระบบหรือกฎหมายหมู่บ้านควบคุม และรองรับปัญหา

๕.๓.๓ การเคารพ และเชื่อฟังมติสภาชูรอหรือผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน/หมู่บ้าน

๕.๓.๔ ผู้นำทุกระดับไม่ความนำการเมืองภายนอกเข้ามาสร้างความแตกแยกในหมู่บ้าน

๕.๓.๕ การต่อยอดกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งสร้างจิตสำนึก ให้ทุกคนในหมู่บ้านมีความตระหนักว่า

ทุกกิจกรรมนั้น คือ ภาระที่ต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ (อิกลาส) และเป็นหน้าที่ที่ต้องทำเพื่อพระเจ้า

๕.๓.๖ การประชุมติดตามการป้องกัน แก้ปัญหา และพัฒนาชุมชน/หมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง
